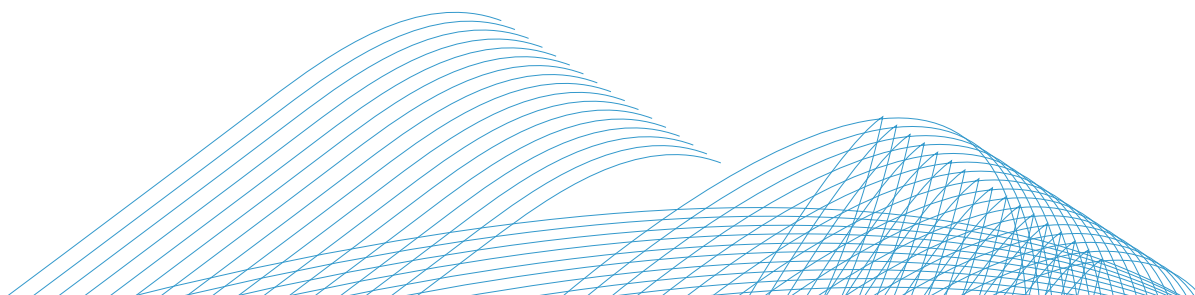

FRIKØB AF OFFENTLIGE DATA

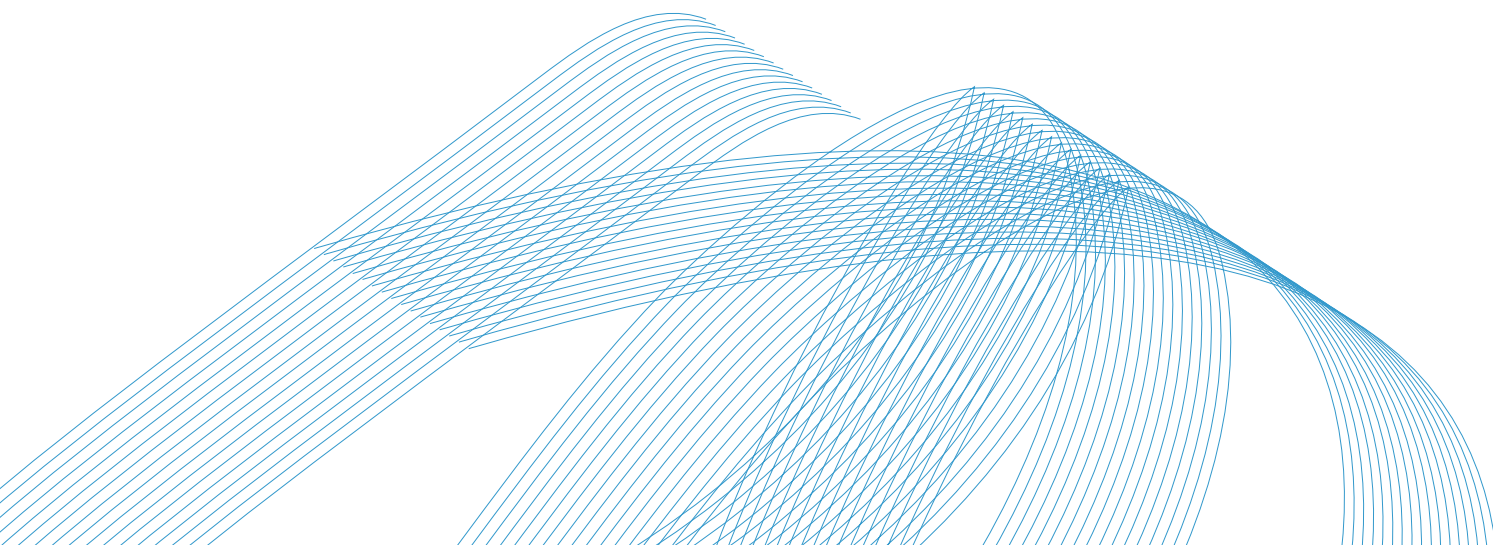
Af **NILS MULVAD, TOMMY KAAS** og **NICOLINE NOE**
for Gravercentret

INDHOLD

Baggrund	4
Sådan bør offentlige data gøres tilgængelige	6
• Form og teknisk adgang	6
• Indhold og struktur	6
• Kvalitet og vedligeholdelse	6
• Rettigheder	7
• Vores erfaring viser	7
• AI og modeller	7
Centrale datasæt og registre	8
• CVR-data: konkurskarantæne, ejeroplysninger og kvalitetssikring	8
• Ejendomsdata: kompliceret adgang og stærkt behov for kvalitetssikring	9
• Retslister og domme: lettere adgang til at benytte de ikke-anonymiserede retslistes og brug af CVR-nummer i domme	10
• Domæner: åben adgang til Punktum.dk	11
Miljø og klima	12
• Digital Miljøadministration.....	13
• Badevandsdata	14
• Affaldsdata	15
• Udledning af spildevand	16
• Råstofdata	17
• Råstofadministration	18
• Klapning	19
• Tilsyn med deponering af jord	19

• Sprøjtedata	20
• Gødningsregistret	21
• Husdyrbrugsregistret	22
• Produktregistret	23
• Klimaregnskaber	24
• Ledningsnet, energiforbrug og -produktion, installerede sol- og vindanlæg samt ansøgninger.....	25
Offentlig forvaltning og økonomi	27
• Dagsordener, referater og aktlister: åbenhed i regering og forligskredse – adgang til aktlister.....	27
• Regnskaber og budgetter fra stat/regioner/kommuner, inklusive udligningsordning	28
• Udbud og indkøbsdata	28
• Tilskud og støtteordninger	29
• Løn- og ansættelsesforhold i det offentlige	29
• Oversigt over politikeres løn og bibeskæftigelse	30
• Skattelister.....	31
Velfærdsområdet	32
• Ventelister i sundhedsvæsenet	32
• Kvalitetsdata fra sundhedssektoren	33
• Overbelægning på sygehuse	34
• Pris og forbrug af lægemidler	34
• Karakterer og trivselsmålinger fra uddannelsessektoren	35
• Lægemidler	36
• Klage- og ankenævn	36
• Tilsyn	37
Konklusion	39

BAGGRUND

Regeringen har den 21. juni 2024 indgået en aftale med Danmarksdemo kraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti om at hjælpe iværksættere.

En del af aftalen handler om at gøre offentlige data gratis tilgængelige. Det skal hjælpe iværksættere, virksomheder og forskere med at udvikle nye løsninger. Samtidig skal borgernes rettigheder beskyttes. Der er afsat 30 millioner kroner om året til dette. Digitaliseringsstyrelsen står for det praktiske arbejde. Dette notat er input til dette arbejde – og den videre diskussion om åbne data.

I 2012 gjorde man noget lignende, bare i meget større stil. Dengang blev blandt andet virksomhedsdata, ejendomsdata og diverse geodata gratis. Det skete, efter at medierne i årevis havde kæmpet for adgang til disse data i form af langvarige aktindsigtssager. Senere undersøgelser viste, at de gratis og lettilgængelige data gav store fordele – især for mindre virksomheder, som kunne bygge forretning på dataene. Også medierne har brugt dataene meget.

Private virksomheder og medier er typisk bedre end det offentlige til at præsentere data på en forståelig måde, fordi de indgår i en sammenhæng og dermed er struktureret ud fra et bestemt perspektiv.

Derfor bør myndighederne i mange tilfælde undlade at bruge kræfter på fremvisningssystemer, men blot sikre en smidig adgang, så andre kan hente, anvende og vise data.

I stedet anbefaler vi, at fremtidigt arbejde med data generelt efterlever den danske anvendelsesprofil DCAT-AP-DK 2.0, som er baseret på den europæiske DCAT-AP 2.0.0-standard. En standardiseret datastruktur vil muliggøre en decentral tilgang til

udgivelse af datakataloger og lette søgning efter datasæt på tværs af portaler ved hjælp af samme muligheder for forespørgsler.

På denne måde kan det sikres, at data fra begyndelsen er kompatible med andre databaser, både nationalt og internationalt, hvilket fremmer interoperabilitet og genbrug af data.

Ud over at skabe åbenhed om administration og samfund har den frie adgang også bidraget til fokus på kvaliteten af data. Det er fx:

- Forløbet omkring Nordic Waste, som har givet fokus på manglende indberetninger og varierende kvalitet i DMA (den fælles database med virksomhedstilsyn)
- Udtræk fra PULS (den fælles database med spildevandsdata), der har givet fokus på, om data er reelle eller blot kopier fra forrige år
- Data fra ejendomsvurderingerne, som har givet fokus på fejl i vurderingerne og afledt udtræk fra BBR, som har rejst spørgsmålet om fundamentet for vurderingerne.

Åben adgang til data giver andre øjne på data, der kan bidrage til afklaring af kvaliteten, herunder om de er tilstrækkelige til den opgave, de indsamles til.

Derfor foreslår vi, at:

- Myndighederne skal gøre det nemt at få adgang til data.
- Myndighederne skal sikre, at data har en tilstrækkelig kvalitet til, at deres opgaver kan løses.
- Der skal være bedre regler for, hvordan data beskrives og fejl rettes.

Vi fokuserer i denne oversigt på data, der kan bruges til vigtig journalistik. Vi vælger denne tilgang, fordi journalistisk interessante data ofte også er værdifulde for iværksættere og mange andre.

Nogle af vores ønsker kræver ændring af love og praksis. Vi har set det som et mål for sammenskrivningen at præsentere de samlede dataønsker.

Dataønskerne er på ingen måde fyldestgørende. Vi håber, at listen inspirerer andre til at komme med input, ligesom vi selv vil være opmærksomme på andre relevante datasæt.

Oversigten er lavet for [Gravercentret](#) – Danmarks Center for Undersøgende Journalistik.

SÅDAN BØR OFFENTLIGE DATA GØRES TILGÆNGELIGE

Form og teknisk adgang

- Data skal kunne hentes automatisk (via API), specielt via den nye EU-standard AP2 om åbne og interoperable data.
- Data skal også kunne hentes som regneark, hvis omfanget taler for det.
- Der bør kun være ét login-system til alle offentlige data.
- Private virksomheder skal stadig kunne lave særaftaler med myndighederne om de specifikke data, de ønsker udtræk af, for eksempel fra Datafordeleren, Erhvervsstyrelsen og Tinglysningen.

Indhold og struktur

- Alle virksomheder skal kunne findes via deres CVR-nummer.
- Alle adresser skal have et unikt id i offentligt tilgængelige databaser.
- Alle personer, der optræder i offentligt tilgængelige databaser, bør fremstå med unikt id som for eksempel enhedsnummeret i CVR.
- Kunstig intelligens kan med fordel bruges til at lave korte resumeer af sager.
- Der skal være god orden i alle oplysninger.

Kvalitet og vedligeholdelse

- Der skal være både en kort og en lang vejledning til data, så det er muligt at få et hurtigt overblik og en grundig gennemgang.
- Data skal opdateres hurtigt, når der kommer nyt – og til faste tider.
- Det skal være nemt at melde om fejl i data og få svar på, hvornår de rettes.
- Store datasæt bør have en brugergruppe, der kan give feedback.

Rettigheder

- Det skal være tydeligt, hvis dele af data er beskyttet af ophavsret eller GDPR.
- Ophavsret eller GDPR må ikke uden en god grund bruges som undskyldning for at begrænse brug af data.
- Åbenhed om personers oplysninger bør begrænses til personernes optræden i offentlig sammenhæng, dvs. som part i sager, ledelsesmæssige roller, modtager af erhvervsmæssige tilskud og lignende, mens private oplysninger som klient og lignende bør bevares privat.

Vores erfaring viser

- Myndighedernes egne systemer til at vise data er ofte dårlige. For eksempel er det svært at forstå og navigere i uddannelsesdata, arbejdstilsynsdata, miljødata og plandata.
- Datavisningssystemer i det offentlige er tunge at bruge, svære at forstå og dyre at udvikle.

AI og modeller

- Igennem de seneste par år er det blevet mere udbredt at anvende AI eller modeller til kontrol eller produktion af data.
- Det gælder fx ejendomsvurderingssystemet, hvor Skat har oplyst, at der anvendes AI på flere områder, men samtidig har afslået indsigt i modellerne.
- Det gælder også vandområdeplanerne, hvor det er modeller, der ligger bag vurderingerne af vandkemi og formodentlig også vandplanter. Her har vurderingerne stor betydning for, hvilken indsats der skal gennemføres, og hvilke muligheder der er for byudvikling eller udledning af spildevand, herunder fra virksomheder.
- Det er derfor afgørende for en vurdering af data og de afledte afgørelser samt konsekvenserne af planer, at der kommer indsigt i de AI-løsninger eller andre modeller, der ligger bag planlægning og afgørelser.

CENTRALE DATASÆT OG REGISTRE

Persondata hører sammen med virksomhedsdata, ejendomsdata, retslistes, domme og domæner til de centrale datasæt i Danmark. Vi har ikke input vedr. adgang til per-sondata. Resten gennemgår vi nedenfor.

CVR-data: konkurskarantæne, ejeroplysninger og kvalitetssikring

Nuværende situation:

- De fleste CVR-data er nemme at få fat i.
- Men listen over personer med konkurskarantæne mangler.
- Muligheden for at identificere reelle ejere er central i bekæmpelsen af hvidvask.
- Registrering og offentliggørelse af reelle ejere omfatter kun ejerandele på mere end 25 %.
- I praksis betyder det, at mange virksomheder ikke registreres med reelle ejere, fordi alle ejerandele er mindre. Hvis der skal være en grænse, kunne den være 5 % på linje med kravet om registrering af legale ejere.

Problemer, der bør løses:

- Der er fejl i elektroniske regnskaber, fordi data ikke valideres og blot indlæses af virksomhederne selv eller deres rådgiver.
- Der er fejl i personoplysninger, især for udenlandske ledelsesrepræsentanter, hvor oplysninger ikke valideres.
- Forskellige myndigheder bruger forskellige definitioner på konkurs. Det gælder Erhvervsstyrelsen, domstolene (skifteretterne og Statstidende) og Danmarks Statistik.
- Regnskabernes tekstdele er ofte lange og rodede. Der bør være et krav om en kort opsummering af centrale dele i punktform.

Forslag til forbedringer:

- Lav en oversigt over manglende data, dvs. få overblik over fejl og mangler.
- Find ud af, hvordan de manglende data kan gøres tilgængelige.
- Giv adgang til reelle ejere og registret over konkurskarantæne.
- Stil krav om, at alle regnskaber skal indeholde et kort resume.

Hvem får gavn af bedre data:

- Medier
- Iværksættere
- Revisorer
- Advokater
- Kapitalforvaltere
- Offentlige myndigheder
- Andre, der vil tjekke virksomheder som mulige samarbejdspartnere, konkurrenter eller kunder.

Ejendomsdata: kompliceret adgang og stærkt behov for kvalitetssikring

Nuværende situation:

- Grundstruktur i ejendomsdata er ændret 1. januar 2024.
- Der er flere dataejere: Tinglysningen, Datafordeleren og OIS. De har ikke ensartede data.
- Adgang til systemdata hos Tinglysning kræver registrering hos Skat som storkunde.
- Kvaliteten af data fra BBR er svingende. Mange opdaterer for eksempel ikke BBR efter reovering.
- Uklarhed om, hvorvidt medier må gemme historiske tinglysningsdata i interne databaser.

Problemer, der bør løses:

- Forskelle mellem de tre datakilder.
- Lettere adgang til data fra Tinglysningen.
- Afklaring vedrørende brug af historiske tinglysningsdata i journalistik (eller at systemerne tilbyder adgang til historiske data).

Forslag til forbedringer:

- Få ensartede data i de tre datakilder.
- Få ensartede adgangskrav.
- Lav en pixibeskrivelse af datastrukturen.

Hvem får gavn af bedre data:

- Medier
- Iværksættere
- Realkreditinstitutioner
- Ejendomsmæglere
- Husejere

- Offentlige myndigheder
- Andre, der vil tjekke virksomheder som mulige samarbejdspartnere, konkurrenter eller kunder.

Retslister og domme: lettere adgang til at benytte de ikke-anonymiserede retslistes og brug af CVR-nummer i domme

Nuværende situation:

- Retslister og domme offentliggøres på domstol.dk af Domstolsstyrelsen.
- Medier kan få adgang til ikke-anonymiserede retslistes, men med meget stærke begrænsninger til automatiseret håndtering.
- Retslisterne ligger kun ganske kort tid på hjemmesiden.
- Domsdatabasen indeholder kun udvalgte domme fra 2020 og frem, dvs. det er ikke en fuldstændig database.

Problemer, der bør løses:

- Alle domme fra 2020 og frem bør ligge i systemet.

Forslag til forbedringer:

- Indføj altid CVR-nummer og adresse-id i retslistes og domme.
- Lav API-adgang til retslistes – ikke kun til dommene.
- Lad medierne kunne benytte de ikke-anonymiserede retslistes med automatiserede søgninger og ikke udelukkende manuelt. I dag tillader Domstolsstyrelsen ikke at bruge elektroniske systemer til udsøgning af nyhedsrelevante oplysninger fra retslistes.

Hvem får gavn af bedre data:

- Medier
- Iværksættere
- Advokater
- Offentlige myndigheder
- Andre, der vil have lettere adgang til retspraksis og viden om virksomheder.

Domæner: åben adgang til Punktum.dk

Nuværende situation:

- Punktum.dk tillader kun enkelttopslag og kun på domænet – ikke på registrant/fuldmægtig.
- Nogle oplysninger om .dk-domæner kan hentes på basis af sikkerhedscertifikater.
- Tidligere kunne man også få oversigt over alle domæner for en registrant/ fuldmægtig.
- Vi betragter .dk-domæner som en central del af danske basisoplysninger på linje med oplysninger om virksomheder, personer og adresser.

Problemer, der bør løses:

- Den manglende oversigt over alle domæner hos en registrant gør det svært at få overblik og lettere for svindlere at lave falske handelssider.

Forslag til forbedringer:

- Der bør sikres adgang til løbende at kunne hente alle .dk-domæner.
- Der bør sikres adgang til løbende at kunne hente opdateringer af oplysninger.
- Der bør kunne hentes oplysninger om historiske ejere af et .dk-domæne.

Hvem får gavn af bedre data:

- Medier
- Iværksættere
- Virksomheds-professionelle
- Handlende på webshops.

MILJØ OG KLIMA

Århus-konventionen, EU-direktivet om åbne data og Miljøoplysningsloven sikrer en udvidet adgang til miljødata. I Danmark har først Dicar og siden Åbenhedstinget siden 2003 kørt en række større sager om aktindsigt på området – og vundet de fleste. Sagerne omhandler bl.a. landbrugsstøtte, gødningsregistret, husdyrbrugsregistret, udskrivning af medicin til husdyr, højdemodellen, risikovirkomheder, MRSA, jordforurening og PFAS.

Alligevel er det stadig ekstremt tungt at få adgang til relevante miljødata. Det er glædeligt, at Danmarks Miljøportal har lavet et omfattende arbejde med at give adgang til en lang række datasæt. Men der er stadig behov for en gennemgribende sanering af miljøområdet. Data skal være offentlige og lettilgængelige.

Myndigheder skal proaktivt offentliggøre data, der også giver indblik i indholdet i tilladelser, tilsynsplaner, fulde tilsynsrapporter, egenkontroller, godkendelser, påbud, forbud og indskærper. De tekniske problemer med begrænsninger i dokumenter, der kan uploades, skal løses, så det er let for myndigheder at gøre dette.

Betydning for samfundet:

- Bedre beslutningsgrundlag for borgere og myndigheder
- Styrket offentlig debat
- Særlig vigtigt for lokalbefolkning i forurenede områder
- Modvirker misinformation
- Letter kontrol med virksomheder og myndigheder.

For hvert datasæt ønskes:

1. Proaktiv offentliggørelse
2. Maskinlæsbart format
3. API-adgang
4. Mulighed for massedownload
5. Historiske data
6. Geografisk specificerede data
7. Metadata og dokumentation
8. Regelmæssig opdatering
9. Resume af afgørelser direkte tilgængeligt.

Digital Miljøadministration

Nuværende situation:

- Digital Miljøadministration (DMA) er en fællesdatabase med oplysninger om virksomheder, der har et stort forureningspotentiale.
- Kommunerne og Miljøstyrelsen er tilsynsmyndigheder med virksomheder (listevirksomheder, andre virksomheder, der modtager miljøtilsyn og husdyrbrug).
- Der er krav til, at myndighederne offentliggør tilladelser og et kort notat fra tilsyn samt oplyser, hvorvidt der har været en håndhævelse, og om den er efterkommet.
- De lovpligtige oplysninger på DMA er ofte mangelfulde.
- Nordic Waste-sagen viser behovet for bedre adgang til miljøinformation.

Problemer, der bør løses:

- Myndigheder strukturerer ikke informationer om tilsyn og håndhævelser på en ensartet måde.
- Nogle myndigheder får ikke lagt de lovpligtige oplysninger op.
- Der er ikke adgang til at se indholdet af håndhævelser og dermed umiddelbar adgang til informationer, som kan give en indsigt i udfordringerne på området.
- Flere virksomheder overholder ikke krav til egenkontroller.
- Myndigheder har begrænset adgang til at se andre myndigheders arbejde.
- Borgere har begrænset umiddelbar indsigt i forurening i deres nærområde.

Forslag til forbedringer:

- En ensartet strukturering af data kan ske med fx Miljøstyrelsens dokumentskabeloner som forbillede.
- Flere informationer bør offentliggøres aktivt.
- DMA har allerede i sin opbygning en struktur, der muliggør vedhæftning af et dokument ved offentliggørelse af håndhævelser og tilsyn. En strategi for en ensartet struktur i informationer kan inkludere, at relevante dokumenter ved tilsyn samles i ét dokument før offentliggørelse.
- Tilsynsrapporter og indholdet af håndhævelser er det vigtigste i forbindelse med offentlig adgang og bør derfor offentliggøres.
- Samtidig bør der gives adgang til forvaltningernes interne systemer via API-løsninger.
- Et resume af tilsynsrapporter og håndhævelser kan genereres ved hjælp af kunstig intelligens.
- Let overblik over virksomheders risikoscore, samt hvorvidt myndigheder laver opfølgende tilsyn baseret herpå.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Journalister
- Samfundet – offentliggørelse vil gøre det synligt, når virksomheder ikke efterlever indskærperelser eller overholder krav til egenkontroller og indberetninger, og når forvaltninger ikke varetager deres opgaver.

Badevandsdata

Nuværende situation:

- Data om badevand findes i arealdata under Danmarks Miljøportal og kan trækkes via API.
- Nogle kommuner samarbejder om badevand.dk, hvor borgere kan se badevandskvaliteten. Ved regnvejr laves der en prognose for overløb.
- Landets kommuner har egne platforme, hvor badevand kan tjekkes.

Problemer, der bør løses:

- Der er ikke et samlet eller let tilgængeligt overblik over målinger.
- Der mangler en sammenstilling af nærliggende udledninger og overløb inden for 500 meter fra badevandsområder med nedbørsprognoser.

Forslag til forbedringer:

- Sammenstilling af badevandsdata og data om nærliggende udledninger og overløb inden for 500 meter fra badevandsområder evt. via Arealdatas KAMP.
- Sammenstilling af ovenstående med nedbørsprognoser, der kan forudsige overløb.

Affaldsdata

Nuværende situation:

- Tilsyn med affald foregår p.t. via miljøtilsyn, som udføres af kommunerne og Miljøstyrelsen.
- Miljøstyrelsen er ved at udarbejde et nyt tilsynssystem for virksomheder, der producerer affald, og anlæg, der tager imod affald. Dette sker med en erkendelse af, at det hidtidige system ikke fungerer optimalt.
- Fra 2025 vil Miljøstyrelsen varetage alle tilsyn med affaldshåndteringsvirksomheder.
- Fremtidigt vil dokumenter og links udstilles via et API, der kan benyttes i Swecos MiljøWeb og [GeoKons GeoEnviron Miljø](#).

Problemer, der bør løses:

- Miljøstyrelsen sår tvivl om, hvorvidt miljømedarbejdere får tjekket op på affaldstilsyn samt indberettet til kommunerne.
- Der er ikke offentlig adgang til tilsyn via DMA. Dette kræver en aktindsigt.
- Der er tvivl om, hvorvidt tilsyn med anlæg, der modtager affald, bliver lagt op.

Forslag til forbedringer:

- Med henblik på udrulning af det nye system vil vi ikke foreslå forbedringer til det nuværende system.
- Adgang til det nye affaldsdatasystem via API.
- Pixibeskrivelse af data.
- Resume af tilsyn, håndhævelser og afgørelser ved brug af AI.
- Evt. offentliggørelse af tilladelser, tilsyn, håndhævelser, afgørelser m.m. via DMA (her samme ønsker for offentlig adgang som under punktet Digital Miljø-administration).

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Journalister
- Samfundet – offentliggørelse vil gøre det synligt, når virksomheder ikke efterlever indskærpselser eller overholder krav til egenkontroller og indberetninger, og når forvaltninger ikke varetager deres opgaver. Dette vil styrke den grønne omstilling.

Udledning af spildevand

Nuværende situation:

- Data vedrørende punktudledning fra renseanlæg, virksomheder, regnbetingede udløb. (RBU) og dambrug registreres i PULS-databasen, som tilsynsmyndigheder og udledere har adgang til.
- Punktkildedata fra PULS-databasen er tilgængelige via API.
- Nogle data offentliggøres på følgende hjemmesider:
 1. Danmarks Arealinformation (<https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/>)
 2. Arealdata (<https://arealdata.miljoportal.dk/>)
 3. Miljødata (<https://miljoedata.miljoportal.dk/>)
- Miljøstyrelsen er myndighed for renseanlæg, RBU'er og særligt forurenende virksomheder.
- Tilsyn og håndhævelser er ikke offentligt tilgængelige.
- Rigsrevisionen løftede i 2023 en kritik af Miljøstyrelsen for manglende tilsynsindsats og overblik i forhold til udledninger.
- Tilsyn med anlæg og virksomheders udledninger beror i høj grad på egenkontroller.
- Tidligere aktindsigt viser, at der er problemer med manglende registrering af dokumenter og andet materiale i forbindelse med sagsbehandlingen af tilsyn.
- Tidligere aktindsigt rejser tvivl om, hvorvidt data fra egenkontroller er troværdige.

Problemer, der bør løses:

- Der er ikke adgang til tilsyn og håndhævelser med udledning af spildevand fra særligt forurenende virksomheder og spildevandsselskaber samt RBU'er.
- Det er svært at få overblik over, hvilke tilladelser der er givet, og dermed om de er opdaterede og efterleves.
- En stor del af de indsendte egenkontrolmålinger af spildevand giver, når de beregnes på mg stof/l, de samme resultater for årene 21-24. Dette kan tyde på, at resultaterne ikke er de faktiske resultater.
- Ensartet registrering af sagsbehandling.

Forslag til forbedringer:

- Pixibeskrivelse af data.
- Brug kunstig intelligens til at lave resumeer af tilsyn og håndhævelser.
- Mere nøjagtig registrering af dokumenter.
- Adgang til tilsyn og håndhævelser via API.
- Data kunne evt. offentliggøres via DMA.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Journalister
- Miljøet.

Råstofdata

Nuværende situation:

- Regionerne og Naturstyrelsen indsamler råstofdata på land.
- Miljøstyrelsen står for det Marine Råstofindberetningssystem (Maris).
- Indvinding af råstof i mængder på kommuneniveau offentliggøres via Danmarks Statistik.

Problemer, der bør løses:

- Nogle informationer ligger ved regionerne.
- Data ligger ikke systematisk tilgængeligt i de samme formater.
- Regionerne skal annoncere råstoff tilladelserne, men ofte offentliggøres ændringer heri ikke.
- Ændringer af afgørelser, tilsyn, indskærpelser og påbud er ikke offentligt tilgængelige.

Forslag til forbedringer:

- Data om indvinding af råstofmængder på virksomhedsniveau gøres tilgængelige.
- Brug af kunstig intelligens til at lave resumeer af tilsyn, afgørelser og håndhævelser.
- Ensartet og mere nøjagtig registrering af dokumenter.
- Adgang til tilsyn og håndhævelser via API.
- Pixibeskrivelse af data.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Journalister.

Råstofadministration

Nuværende situation:

- Regionerne administrerer råstofloven på land.
- Miljøstyrelsen står for de marine råstoftilladelser på søterritoriet.
- Råstoftilladelserne annonceres, men findes ikke samlet.
- Ændringer af råstoftilladelser (herunder godkendelse af efterbehandlingsplaner) annonceres ikke systematisk (hvis overhovedet).
- Tilsyn, påbud og indskærper annonceres ikke systematisk.
- Sagen med Nordic Waste viser problemer med registrering af råstofdata og afgørelser. Her var der ikke indblik i, at området ved Ølst gik fra naturområde til jorddepot.

Problemer, der bør løses:

- Nogle informationer ligger ved regionerne og kun delvist på deres hjemmesider.
- Data ligger ikke systematisk tilgængeligt i de samme formater.
- Regionerne skal annoncere råstoftilladelserne, men ofte offentliggøres ændringer heri ikke.
- Ændringer af afgørelser, tilsyn, indskærper og påbud er ikke offentligt tilgængelige.

Forslag til forbedringer:

- Data om råstoftilladelser, ændringer, tilsyn, påbud og indskærper gøres tilgængelige på DMA (der er ikke praktisk forskel på afgørelserne).
- Brug af kunstig intelligens til at lave resumeer af tilsyn, afgørelser og håndhævelser.
- Ensartet og mere nøjagtig registrering af dokumenter.
- Adgang til tilsyn og håndhævelser via API.
- Pixibeskrivelse af data.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Journalister.

Klapning

Nuværende situation:

- Tilladelse til klapning gives af Miljøstyrelsen og offentliggøres her: <https://mst.dk/annonceringer>.
- Miljøstyrelsen fører tilsyn med klapning.
- Et overblik over tidligere og gældende klappladser er tilgængelig via Danmarks Miljøportal.

Problemer, der bør løses:

- Ingen offentlig adgang til tilsyn og håndhævelser.

Forslag til forbedringer:

- Adgang til tilsyn og håndhævelser via API.
- Pixibeskrivelse af data.
- Brug kunstig intelligens til at lave resumeer af tilsyn og håndhævelser.
- Kunne evt. offentliggøres via DMA.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Massemedier.

Tilsyn med deponering af jord

Nuværende situation:

- Jord inddeles i følgende kategorier: kategori 1; ikke-forurenet jord, kategori 2; lettere forurenet jord og jord uden for kategori, som er kraftigt forurenet jord.
- Kommunerne er myndighed ved jordflytning.
- Regionerne kortlægger forurenet jord.
- Der er ikke tilsyn med ren jord, der flyttes til landbrugsejendomme.
- Kommunerne bruger forskellige datasystemer: JordWeb, GeoEnviron og Flytjord.
- Informationer om forurenet jord kan også findes under Affaldsdata <https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/affald-og-genanvendelse/affaldshaandtering/affaldsdata-og-affaldsdatasystemet>.

Problemer, der bør løses:

- Data er spredt og ligger både ved kommunerne og regionerne.
- Der er ikke adgang til tilsyn og håndhævelser.
- Der er ofte fejl i data som upræcist oprindelsessted eller fejl i mængdeangivelse. Nogle jordflytninger noteres dobbelt.

Forslag til forbedringer:

- Adgang til tilladelser, tilsyn og håndhævelser vedr. flytning og håndtering af lettere forurenede jord samt kraftigt forurenede jord via API.
- Pixibeskrivelse af data.
- Brug af kunstig intelligens til at lave resumeer af tilsyn og håndhævelser.
- Information vedr. jordforurening og deponi af forurenede jord, tilsyn m.m. bør ligge i DMA.
- Samlet oversigt over, hvilke enkeltstoffer der er i jordforurening.
- Samlet oversigt over jordmodtagere.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Massemedier.

Sprøjtedata

Nuværende situation:

- Landmænd skal føre optegnelser over brugen af sprøjtemidler og indberette sprøjtejournaler til SJI (Miljøstyrelsens digitale sprøjtejournalindberetningssystem).
- Oversigt over dispensationer til midler, der er forbudte i EU, findes her <https://mst.dk/erhverv/sikker-kemi/pesticider/godkendelse-af-pesticider/oversigt-over-dispensationer>.
- Miljøstyrelsen udgiver en publikation om bekæmpelsesmiddelstatistik med overblik over årligt privat, offentligt og erhvervsmæssigt forbrug af midler samt med inddeling på afgrøder baseret på salg og brug af sprøjtemidler. Seneste udgivelse er fra 2022.
- Kontrol med sprøjtemidler udføres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på vegne af Miljøstyrelsen.
- Ved overtrædelse af reglerne overgives sager til Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion.

Problemer, der bør løses:

- Der er ikke offentlig adgang til data fra sprøjtejournaler. Data om sprøjtejournaler kan fås ved aktindsigt, men tilsyneladende ikke på markblokniveau. Dermed er der ikke overblik over, hvilke specifikke marker der sprøjtes.
- Der er ikke offentlig adgang til resultat af pesticidkontroller.
- Der er ikke offentlig adgang til høring i tilfælde af overtrædelser og håndhævelser ved pesticidkontroller.

Forslag til forbedringer:

- Adgang til sprøjtejournaldata via API.
- Registrering af sprøjtemidler anvendt på markblokniveau og omregnet, så den faktiske brug pr. ha kan udledes.
- Adgang til kontroller, håndhævelser og afgørelser.
- Sammenfatning af overskrifter og konklusioner på pesticidkontroller, håndhævelser og afgørelse vha. AI.
- Kontroller, håndhævelser og afgørelser kan evt. formidles via DMA.
- Adgang til data for salg af sprøjtemidler via API.
- Pixibeskrivelse af data.

Gødningsregistret

Nuværende situation:

- Indtil nu har Landbrugsstyrelsen stået for Register for Gødningsregnskab.
- Det er overgået til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (sgav.dk).
- Virksomheder, der spreder gødning, skal indberette regnskab til registret for brugen.
- Det er muligt at slå et CVR-nummer op i Register for Gødningsregnskab og se, om en virksomhed er tilmeldt [her](#).
- I oktober 2024 kom [Rigsrevisionen med en kritik](#) af Landbrugsstyrelsens kontrol med gødning med henvisning til usikkert datagrundlag, implementering af bagatelgrænse og for ikke at have foretaget fysiske kontroller.
- I samme beretning fik Fødevarerministeriet skarp kritik for mangel på tilsyn af efterafgrøder.

Problemer, der bør løses:

- I Register for Gødningsregnskab er der ikke umiddelbar adgang til at se tilmeldte virksomheder, medmindre man kender CVR-nummeret.
- Der er ikke adgang til selve gødningsregnskabet for virksomhederne.
- Det vides ikke, om det er muligt at se gødningsanvendelse på markblokniveau.
- Datagrundlaget kan være fejlbehæftet jf. kritik fra Rigsrevisionen.

Forslag til forbedringer:

- Offentlig adgang til data over gødningsanvendelse på ejendomsniveau (evt. markblokniveau).
- API-adgang til Register for Gødningsregnskab og evt. mulighed for Excel-download.
- Brug af AI til at sammenfatte overblik over gødningsanvendelse.
- Implementering af tiltag, beskrevet af Landbrugsstyrelsen i en rapport fra 2021, der identificerer risiko for fejl i datagrundlaget. Se [Rigsrevisionen](#) om Landbrugsstyrelsens tiltag for at sikre retvisende data s. 22.
- Evt. offentliggørelse af gødningsregnskaber via DMA.
- Pixibeskrivelse af data.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Massemedier.

Husdyrbrugsregistret

Nuværende situation:

- Årlige indberetninger fra landmænd vedr. registrering af besætninger og flytninger offentliggøres i Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR).
- Tilsyn og håndhævelser med husdyrbrug offentliggøres i DMA.
- Med det store fokus på nedbringelse af kødproduktion som en del af klimaindsatsen er der langt større behov end tidligere for at kunne følge udviklingen helt konkret.
- Der er etableret en webservice til automatiske kald.

Problemer, der bør løses:

- Data om husdyrbrug er tilgængelige forskellige steder.
- Data fra det centrale husdyrbrugsregister er meget komplicerede at trække ud fra hjemmesiden.

Forslag til forbedringer:

- Adgang til data fra ét sted.
- Mulighed for download af alle data i Excel.
- Bedre beskrivelse af data.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Massemedier.

Produktregistret

Nuværende situation:

- Registret er etableret på baggrund af EU-REACH-reglerne, der indeholder en liste over stoffer, som der er forbud mod i specifikke produkter, eller hvor der er begrænsninger i forhold til at producere, markedsføre og/eller anvende stofferne. Formålet er at beskytte mennesker og miljø mod uacceptable risici.
- Produktregistret indeholder oplysninger om virksomheders import, produktion og eksport af farlige stoffer i en mængde på 100 kg og op til 1.000 kg pr. år og farlige materialer i mængder på 100 kg eller derover pr. år, der findes eller er produceret på det danske marked til erhvervsmæssig brug.
- Mængder over 1.000 kg skal registreres direkte i det fælles EU-register REACH.

Problemer, der bør løses:

- Arbejdstilsynet har etableret Produktregistret i en form, der gør det vanskeligt at finde relevante oplysninger. Der er tilsyneladende ikke en systematisk ajourføring. Det virker, som om hverken Arbejdstilsynet eller andre myndigheder bruger Produktregistret og heller ikke REACH-databasen, og at de to systemer faktisk ikke har betydning for at beskytte mennesker og miljø.
- Spørgsmålet er også, om Produktregistret indeholder pålidelige oplysninger, eller om kvaliteten helt afhænger af, om indberettende virksomheder er ansvarlige eller omgår reglerne. Det er desuden et spørgsmål, om der er nogen form for kontrol med virksomheders indberetninger. Eller er den lige så lemfældig som andre "tillidsbaserede" egenkontroller på miljøområdet?
- Der er ikke offentlig adgang til at søge i produktregistret.
- I den offentlige del af REACH-databasen kan man søge på et stof ad gangen, men ikke få en oversigt over alle registreringer fra et land.

Forslag til forbedringer:

- Åben offentlig adgang til begge databaser og til alle deres data via API.
- Indførelse af kontrol med oplysningerne.
- Brug af oplysningerne af miljø- og arbejdstilsynsmyndigheder for at undgå giftstoffer i miljøet.

Hvem får gavn af bedre data:

- Befolkningen
- Medarbejdere i de pågældende virksomheder
- Medier
- Leverandører
- Kunder.

Klimaregnskaber

Nuværende situation:

- Energistyrelsen har udviklet et offentligt tilgængeligt CO₂- og klimaregnskab for kommuner: <https://spareenergi.dk/offentlig/energi-og-CO2-regnskabet>.
- Den har også udviklet en oversigt over ministeriernes energi- og vandforbrug: <https://spareenergi.dk/offentlig/offentlig-energiforbrug>, hvorfra data kan downloades i Excel.
- De enkelte ministeriers regnskaber kan tilgås via denne side: <https://spareenergi.dk/offentlig/energieffektivitets-planer>. Data om energi- og vandforbrug i offentlige bygninger kan downloades i Excel-format.
- Alle statslige organisationer skal indberette energi- og vandforbrug i databasen for Offentligt Energiforbrug (OEF).

Problemer, der bør løses:

- Det er ikke muligt at hente data i Excel fra kommunernes klimaregnskaber.
- Brugergrænsefladen for download af data om energi- og vandforbrug i offentlige bygninger er tung.
- Det virker, som om ikke alle offentlige bygninger figurerer. Under Forsvarsministeriet er fx kun tre bygninger listet.

Forslag til forbedringer:

- API-adgang til CO₂- og klimaregnskab for kommuner.
- API-adgang til OEF-databasen.
- Pixibeskrivelse af data.

Hvem får gavn af bedre data:

- Virksomheder
- Myndigheder
- Borgere
- Massemedier.

Ledningsnet, energiforbrug og -produktion, installerede sol- og vindanlæg samt ansøgninger

Nuværende situation:

- Energistyrelsen har stamdataregister for vindkraftanlæg: <https://ens.dk/analyser-og-statistik/data-oversigt-over-energisektoren>.
- Data om olie- og gasproduktion: <https://ens.dk/en/energy-sources/monthly-and-yearly-production>.
- Data om el- og varmforsyning inklusive forbrug og brændselskildetyper på anlæg og værker: <https://ens.dk/service/statistik-data-noegletal-og-kort/data-oversigt-over-energisektoren>.
- Oplysninger om gas- og fjernvarmeledninger/transformerstationer kan findes via LER - ledningsejerregister <https://ler.dk/Portal/P.1.Forside.aspx>.
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen har overblik over udviklingen i vedvarende energi inklusive oplysninger om foreslåede og vedtagne lokalplaner vedr. sol- og vindenergianlæg: <https://www.sologvindinfo.dk/spatialmap>.
- Månedsoverblik over energiproduktion og -forbrug i Danmark: <https://ens.dk/analyser-og-statistik/maanedlig-og-aarlig-energistatistik>.
- API-adgang til en lang række energidata kan fås via EDS: <https://www.energidataservice.dk/>.

Problemer, der bør løses:

- Ikke overblik over overordnede gas- og fjernvarmeledninger/ transformerstationer. Der kan være en udfordring i forhold til terror og sikkerhed.
- Ikke offentlig adgang til lokation og ejerskab af ledningsnettet gennem LER.
- Sologvindinfo.dk giver ikke et overblik over områder, der ønskes udtaget til solceller eller er i høring.
- Data på Energistyrelsens hjemmeside vedrørende energiforbrug og -produktion i Danmark, el- og varmforsyning på anlæg og værker samt olie- og gasproduktion skal hentes ned som Excel-ark.

Forslag til forbedringer:

- API-adgang til LER.
- Pixibeskrivelse af data i LER.
- Sologvindinfo.dk opdateres med data for områder, der ønskes udtaget til solceller eller er i høring.
- API-adgang til data på Energistyrelsens hjemmeside om energiforbrug og -produktion, el- og varmforsyning samt olie- og gasproduktion.

Hvem får gavn af bedre data:

- Den grønne omstilling
- Virksomheder
- Borgere
- Myndigheder
- Journalister.

OFFENTLIG FORVALTNING OG ØKONOMI

På nogle få områder er det blevet lettere at få data om offentlige beslutninger, forvaltning og økonomi, men som hovedregel er adgangen til data blevet ringere i de seneste ti-femten år. Der er behov for en gennemgribende sanering for at forenkle og forbedre beslutninger og administration, forebygge korrupsion samt forbedre muligheden for at anvende data.

Dagsordener, referater og aktlister: åbenhed i regering og forligskredse – adgang til aktlister

Nuværende situation:

- Folketinget offentliggør sine forhandlinger, mens regeringen og forligskredsene ikke offentliggør noget.
- I mange tilfælde laves der ikke referat af centrale beslutninger i centraladministrationen.
- Alle kommuner og regioner offentliggør dagsordener og referater for faste udvalg.
- Sagsbehandling er besværlig og tager længere tid for myndigheder og parter i en sag.
- Nogle få kommuner og regioner offentliggør lister over indgående og udgående post, men ikke akt-lister.
- Der eksisterer ikke en standardiseret form for postlister, hvad der skal med på listerne, og hvad der skal undtages.
- Tidligere var der stort fokus på at få postlister i gang, men forslaget om åbne postlister gled ud af offentlighedskommissionens betænkning og blev erstattet med et ligegyldigt forsøg for derefter at glide noget i glemslen.
- Især Norge har en meget stor fordel af åbne postlister på nettet.

Problemer, der bør løses:

- Lukkethed øger muligheden for korrupsion.
- Der bør sikres skriftlige referater af beslutninger.
- Der bør være åbenhed om beslutninger og deres baggrund, herunder lovgivningsprocessen.
- Det bør være let at finde tilsvarende sager fra andre myndigheder.
- Det bør være let at dele meta-data på tværs mellem parter i offentlige sager.

Forslag til forbedringer:

- Åbenhed til dagsordener og referater fra møder i forligskredse og regeringsudvalg.
- Åbenhed om centrale dele af myndighedernes akt-liste.
- API-adgang.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Regnskaber og budgetter fra stat/regioner/kommuner, inklusive udligningsordning

Nuværende situation:

- Data er tilgængelige forskellige steder.
- Der er ikke samlet oversigt over og indsigt i bilag og leverandører

Problemer, der bør løses:

- Dækning i medier af regnskabstal i forbindelse med omtale af opgaveløsning er uhyre kompliceret og derfor ofte ikke til stede.

Forslag til forbedringer:

- Åbenhed om samtlige leverandører til det offentlige.
- Enklere overblik over data bør udvikles.
- Dataadgang via API.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Udbud og indkøbsdata

Nuværende situation:

- Der eksisterer en fælles offentlig udbudsportal.
- Resultat af udbud og indkøb i øvrigt offentliggøres ikke et samlet sted.
- Man kan søge aktindsigt i enkelte indkøb, men ikke få en samlet oversigt.

Problemer, der bør løses:

- Det er meget svært at finde misbrug og skævvridning.

Forslag til forbedringer:

- En samlet oversigt over leverandører til den enkelte myndighed med beløb for årligt indkøb bør være tilgængelig.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Tilskud og støtteordninger

- Landbrugsstøtte offentliggøres på forskellig vis i Europa og kun data for de seneste år i Danmark.
- Data om andre danske støtteordninger offentliggøres forskelligt og i mange tilfælde slet ikke.

Problemer, der bør løses:

- Det er meget svært at få overblik over offentlig støtte og modtagerne af den.
- Det øger muligheden for misbrug af disse ordninger.

Forslag til forbedringer:

- Alle tilskudsordninger fra det offentlige bør offentliggøres ensartet og et samlet sted med relevant information om årsag, modtager og afsender, beløb og datoer – og i ensartet format.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Løn- og ansættelsesforhold i det offentlige

Nuværende situation:

- Man kan søge aktindsigt i lønoplysninger for ledende medarbejdere.
- Løndata findes akkumuleret i kommunernes og regionernes løndatakontor.
- DR har offentliggjort honorar ved bibeskæftigelse for journalister.

Problemer, der bør løses:

- Det er svært at få overblik over udviklingen i lønningerne blandt de højest lønnede i den offentlige sektor.
- Det er ligeledes svært at få indsigt i indtjeningen ved bibeskæftigelse.
- Det øger muligheden for misbrug af lønfordeling.

Forslag til forbedringer:

- Årlig offentliggørelse af alle modtagere af samlet lønudbetaling på mere end en million kroner med navn, stilling og beløb fordelt på almindelig løn, bonus og andet for arbejde i den offentlige sektor. Det gælder også, hvis den pågældende har ansættelse i flere organisationer, blot den samlede sum overstiger 1 mio. kr.
- Årlig offentliggørelse af indtjening ved bibeskæftigelse året før med oplysning om hverv og beløb.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Overzicht over politikeres løn og bibeskæftigelse

Nuværende situation:

- Kommuner og regioner offentliggør lønvilkår samt indtjening ved bibeskæftigelse som følge af den politiske position med oplysning om hverv og beløb. Den faktiske udbetaling af løn offentliggøres ikke, mens den faktiske udbetaling af bibeskæftigelse skal offentliggøres.
- Folketingspolitikere offentliggør frivilligt bibeskæftigelse.
- Folketingspolitikeres lønvilkår er offentlige, men ikke den faktiske lønudbetaling. Det samme gælder for ministre.

Problemer, der bør løses:

- Det er meget svært at få overblik over løn og bibeskæftigelse for politikere.

Forslag til forbedringer:

- Årlig offentliggørelse af samlet lønudbetaling til alle politikere i byråd, regionsråd og Folketinget samt ministre og EU-parlamentarikere med navn, hverv og beløb fordelt på almindelig løn og bonus.
- Årlig offentliggørelse af indtjening ved bibeskæftigelse året før med oplysning om hverv og faktisk udbetalt beløb.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Skattelister

Nuværende situation:

- Skatteministeriet offentliggør skattelister for virksomheder, men ikke for privatpersoner. Listerne opdateres løbende, uden at det er muligt at se, hvad der er opdateret.
- Der var åbne skattebøger i mange byer i Danmark frem til 1950'erne.
- Norge og Sverige offentliggør åbne skattelister over personer.
- Data om andre danske støtteordninger offentliggøres forskelligt og i mange tilfælde slet ikke.

Problemer, der bør løses:

- Det er kompliceret at vide, hvornår skattebetalingen fra et firma er den endelige.
- Det er svært løbende at hente dem ud. Der mangler API.
- Der bør være åbenhed om privates skat som i Norge og Sverige.

Forslag til forbedringer:

- Offentliggør virksomheders og personers skat i en API-løsning.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

VELFÆRDSOMRÅDET

Der er mange tilgængelige data på velfærdsområdet, og der er løbende kommet flere og flere tilsyn og klagenævn, der offentliggør visse typer data. Dog bærer området præg af mange spredte og mindre dataansvarlige, der offentliggør data på hver sin måde og i en form, der er vanskelig at bruge for andre. I flere tilfælde er der problemer med kvaliteten af data.

Ventelister i sundhedsvæsenet

Nuværende situation:

- Under punktet Mit sygehusvalg på eSundhed kan man udtrække ventetider til henholdsvis undersøgelse og behandling. Man skal vælge enten som patient eller sundhedsprofessionel. Patienter kan kun se én type ventetider ad gangen. Sundhedsprofessionelle kan vælge at se flere.
- Et andet sted på eSundhed kan man se forventede ventetider (historiske og seneste indberettede ventetider i Venteinfo fordelt på offentlige og private behandlingssteder, undersøgelser og behandlinger samt ventetidstyper). De forventede ventetider, som indberettes i Venteinfo, er defineret ved "forventede ventetider i antal uger til næste ledige tid for den patient, som ikke kræver yderligere undersøgelse og behandling".

Problemer, der bør løses:

- Under "Mit sygehusvalg" og beskuet som sundhedsprofessionel kan man gemme et udtræk i Excel eller csv-format. Udtrækket kommer ikke i rensset form fra en database, men er en kopi af det, der står på skærmen – i en urensset version.
- Under "Forventede ventetider" er vi stødt på mange forskellige typer fejl, som afspejler, at det, man ser, i høj grad er det, der er tastet ind. Derfor er der også fejl og dubletter i data. Vi har fx set flere indberetninger fra samme afdeling på samme behandling på samme dag – eller samme indberetning på samme behandling fra samme sted, samme dag, men i flere versioner, hvor kun behandlingsstedets viste navn varierer en smule. Sundhedsinstitutionens SOR-nr. er fx i en række tilfælde det samme, men sundhedsinstitutionens navn varierer, fordi det står i data direkte, som det tastes ind med slåfejl, varierende anvendelse af tankestreger etc. Og fordi navnet varierer, kommer der en ekstra post, hvor navnet varierer, mens alle andre felter er de samme.

Forslag til forbedringer:

- Kvaliteten af indtastede data bør sikres og være så entydige, at man kan bruge data, uden at man behøver konsultere specialister i Sundhedsdatastyrelsen (som selv er nødt til at søge råd hos kolleger, før de kan svare).
- Derudover bør data, der kan downloades, være rensset, så de kan anvendes, uden at man skal gennem et større manuelt rensarbejde.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Kvalitetsdata fra sundhedssektoren

Nuværende situation:

- I det danske sundhedsvæsen er der etableret en lang række landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser. Kvalitetsdatabaserne indsamler oplysninger om den sundhedsfaglige indsats, som patienter og borgere modtager i sundhedsvæsenet.
- De kliniske kvalitetsdatabaser fokuserer typisk på afgrænsede patientgrupper med sygdomme som fx diabetes og demens eller på patientgrupper, der har modtaget specifikke behandlinger, fx indsættelse af hofteprotese, eller har indgået i screeningsundersøgelser, fx screening for brystcancer.
- Alle kliniske kvalitetsdatabaser skal årligt offentliggøre en rapport om aktivitet og kvalitet i databasen.

Problemer, der bør løses:

- Årsrapporterne findes kun i pdf-format, og centrale oplysninger fra databaserne om status på de forskellige sygdomsområder er kun tilgængelige som tabeller i pdf-versionerne. I hver rapport vil typisk være 10-15 tabeller, og de enkelte tabeller vil hver typisk indeholde seneste år + to tidligere år, men ikke data længere tid tilbage. Derfor er det unødigt besværligt at tilgå og anvende disse data.

Forslag til forbedringer:

- Der bør etableres direkte adgang til søgning i de kliniske databaser – inkl. historiske data. Alternativt bør alle tabeller, der indgår i rapporterne, kunne tilgås og downloades som eksempelvis Excel- eller csv-filer.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Overbelægning på sygehuse

Nuværende situation:

- Data om overbelægningsdata offentliggøres for de fleste sygehuse på såkaldte overafdelinger på månedsgennemsnit.
- Data findes her: <https://www.esundhed.dk/Emner/Patienter-og-sygehuse/Sengepladser-og-belaegning-paa-sygehuse>.

Problemer, der bør løses:

- Det betyder, at man ikke kan se overbelægningen på afdelingsniveau. En medicinsk overafdeling består fx af gerontologi + hjerte-, lunge-, nyreafdeling osv.
- Det kan betyde, at du ikke opdager, at enkelte afdelinger kan være voldsomt overbelagte, fordi de fortyndes af andre, der ikke har overbelægning.
- Desuden er det problematisk, at man ikke har adgang til data på dagsniveau, da der fx kan være overbelægning halvdelen af en måned, men det kan camoufleres, fordi der ikke er +100 % belægning den anden halvdel. Forskning viser, at der er en sammenhæng mellem overbelægning og øget dødelighed, så overbelægning er altså et alvorligt samfundsproblem.

Forslag til forbedringer:

- Overbelægningsdata bør offentliggøres på dage for de enkelte afdelinger.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Pris og forbrug af lægemidler

Nuværende situation:

- Priser kan findes på medicinpriser.dk.

Problemer, der bør løses:

- Det er stort set umuligt at beskrive og følge den løbende udvikling i medicinpriser og forbrug af medicin.
- Det er særlig centralt, fordi medicinudgifterne udgør en stadig større andel af sundhedsudgifterne.

Forslag til forbedringer:

- Offentlig adgang til lægemiddelstatistikregistret.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Karakterer og trivselsmålinger fra uddannelsessektoren

Nuværende situation:

- Styrelsen for It og Læring publicerer ganske mange og relevante data og har udbygget med en API-løsning.
- Deres egen visning er typisk for, hvor svært en offentlig myndighed kan gøre det. Med deres API er der i dag gode muligheder for, at andre kan lave smartere systemer.

Problemer, der bør løses:

- Der kan gå måneder, fra data er indhentet, til de er færdigbearbejdet.

Forslag til forbedringer:

- Der bør etableres en oversigt over andre datasæt og ensartet tilgang til data for undervisningsinstitutioner (højere læreanstalter, skolernes økonomi og andet).
- Hurtigere opdatering af data i systemet.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle, der benytter uddannelsesdata.

Lægemidler

Nuværende situation:

- Lægemiddelstatistikregisteret indeholder oplysninger om al salg og alle leverancer af lægemidler. Både det, der bliver solgt på apoteket og i butikker, og det, der bliver udleveret af lægen eller på sygehuset. Hver gang der bliver solgt et lægemiddel i Danmark, bliver oplysningerne om salget registreret i Lægemiddelstatistikregisteret (LSR). Det gælder både receptpligtig medicin og håndkøbsmedicin, medicin solgt i detailhandlen og medicin solgt til læger og sygehuse.
- Forskere kan søge om adgang til Lægemiddelstatistikregisteret via Sundhedsdatastyrelsens Forskerservice.

Problemer, der bør løses:

- Der er ikke adgang til data, ej heller i anonymiseret form. Der er kun adgang til oplysninger i Lægemiddelstatistikregisteret via offentliggjort materiale fra Sundhedsdatastyrelsen.

Forslag til forbedringer:

- Der bør være adgang til data i en form, hvor der ikke indgår nogen form for personhenførbare oplysninger.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Klage- og ankenævn

Nuværende situation:

- Der findes et stort antal klage- og ankenævn. En oversigt fra familieadvokaten.dk angiver 87 forskellige klage- og ankenævn. En kortere liste fra Nævnenes Hus nævner godkendte ankenævn.
- Mange klage- og ankenævn har websites, hvor der offentliggøres afgørelser eller kendelser.

Problemer, der bør løses:

- Måden, kendelser og afgørelser offentliggøres på, er tilfældig og ofte usystematisk. Offentliggørelsen sker typisk blot ved prosatekst på sitet eller evt. ved link til et pdf-dokument.

Forslag til forbedringer:

- Systematisk og ensartet opstilling af nøgleoplysninger i klage-/ankesagen – fx: nævn, id, dato, titel, parter med CVR-nummer etc., kort resume og hele afgørelsen, hvis muligt (evt. anonymiseret).

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

Tilsyn

Nuværende situation:

- En lang række myndigheder har tilsynsopgaver. Her er et – formentlig langtfra komplet – overblik:

Ansvarlig myndighed	Tilsynsområde	Eksempler på tilsynets funktioner
Fødevarestyrelsen	Fødevarekontrol	Kontrol af fødevarevirksomheder, hygiejne og sikkerhed, smiley-ordningen.
Arbejdstilsynet	Arbejds miljøkontrol	Kontrol af arbejdspladser for sikkerhed, sundhed og arbejdsmiljø.
Styrelsen for Patientsikkerhed	Sundhedsområdet	Tilsyn med hospitaler, lægepraksisser og andre behandlingssteder for patientsikkerhed.
Socialtilsynet	Sociale tilbud og botilbud	Tilsyn med botilbud, plejefamilier og sociale institutioner for at sikre kvalitet og sikkerhed.
Miljøstyrelsen/kommunerne	Miljøtilsyn	Tilsyn med virksomheder og anlæg for at sikre overholdelse af miljøregler og begrænse forurening.
Bygningsmyndigheder (kommuner)	Byggesagsbehandling	Tilsyn med byggeri for at sikre, at det lever op til byggelovgivningen og reglerne for konstruktion.
Datatilsynet	Databeskyttelse og GDPR	Kontrol af offentlige og private virksomheder for at sikre korrekt håndtering af persondata.
Finanstilsynet	Finansielle institutioner	Tilsyn med banker, pensionselskaber, forsikringselskaber og investeringsfonde.
Trafikstyrelsen	Transport og infrastruktur	Tilsyn med tog, busser, luftfart og anden transportinfrastruktur for sikkerhed og overholdelse af regler.

Fiskeristyrelsen	Fiskeri og fiskerikontrol	Kontrol af fiskeri for at sikre bæredygtighed og overholdelse af kvoter og regler.
Politiet	Våbentilladelser og sikkerhed	Tilsyn med våbentilladelser, sikkerhed og overholdelse af regler i forbindelse med større arrangementer.
Sikkerhedsstyrelsen	Elektriske installationer og forbrugerprodukter	Tilsyn med elektriske produkter, gasinstallationer og anden teknisk sikkerhed.
Energistyrelsen	Energi og klima	Tilsyn med energiselskaber og overvågning af energibesparelser og grøn omstilling.
Undervisningsministeriet	Uddannelsesinstitutioner	Tilsyn med skoler og uddannelsesinstitutioner for at sikre kvalitet og overholdelse af lovgivning.
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR)	Beskæftigelsesindsatser	Tilsyn med jobcentre og aktiveringsindsatser for at sikre overholdelse af beskæftigelseslovgivning.

Tilsyn er forskellige, men resultaterne bør om muligt afrapporteres og offentliggøres på en mere ensartet måde. Både aktuelle og historiske resultater bør være tilgængelige og søgbare.

Problemer, der bør løses:

- Den enkelte myndighed sætter sine egne normer for, hvad den behøver at gøre med hensyn til offentliggørelse. Et aktuelt eksempel er Arbejdstilsynets ændringer i 2024, der angiveligt "skulle sikre en større gennemsigtighed i tilsynssager og understøtte arbejdsmiljøindsatsen i virksomheder". Ændringerne har i praksis gjort det umuligt at få et løbende overblik over, hvor der er problemer med arbejdsmiljøet.

Forslag til forbedringer:

- Minimumskrav til, hvad der skal offentliggøres efter tilsyn og i hvilken form.

Hvem får gavn af bedre data:

- Alle.

KONKLUSION

I Danmark er der stadig væsentlige problemer med adgang til samfundsinformationer sammenlignet med lande som USA og Norge. Informationer på miljøområdet er ikke offentlige i den grad, de burde være det. Miljøoplysninger, der vedrører virksomheder, skal i udgangspunktet offentliggøres på hjemmesiden Digital Miljøadministration. Reelt er oplysningerne herinde dog spredte og tynde.

Efter Nordic Waste står det klart, at det er af stor betydning for lokale i et forurenede område at have umiddelbar indsigt i problemerne. Det er vigtigt at få kommuner og Miljøstyrelsen til at informere aktivt på en måde, der giver mening for offentligheden.

En lang række andre informationer bør offentliggøres langt bedre, end det sker i dag. Listen er ikke fuldstændig, men et godt udgangspunkt for et første overblik over, hvor der skal sættes ind.